

'Dit is een heel dure hype'

Jochem Knol (Grontmij) spreekt over kosten van kunstgras

Het amateurvoetbal gaat financieel naar de filistijnen, als we massaal kunstgrasvelden blijven aanleggen. 'Er wordt gewoon met twee maten gemeten,' zegt senior adviseur Jochem Knol van Grontmij. Hij legde de kosten van natuurgras naast die van kunstgras, en spreekt daarover op het Nationale Sportcongres op 26 november.

Auteur: Peter Voskuil

Al ruim dertig jaar is Jochem Knol actief als adviseur bij het gerenommeerde Grontmij. De rekening is voor hem duidelijk. Kunstgras: 25.000 à 30.000 euro per veld per jaar. Natuurgras: 10.000 à 12.000 euro per veld per jaar. En dan is de rente als het gaat om kapitaallasten op dit moment nog historisch laag óók.

Zombies

Volgens Knol komt het in principe hierop neer: geef je iedere tien jaar 150.000 tot 180.000 euro uit aan het vervangen van plastic, of eenmalig 50.000 euro aan intensieve renovatie van natuurgras, zodat je er zomaar weer 30 jaar tegenaan kunt? 'En dat eerste doen we dan ook nog. Het lijkt wel of we allemaal zombies worden als het om kunstgras gaat. Kan niet schelen wat het kost', moppert Knol.

'Waarmee ik overigens niet wil zeggen dat kunstgras niet deugt', voegt hij er voor de duidelijkheid aan toe. 'Maar je moet wél naar de totale exploitatie kijken.'

Terreinknecht

Zo'n eenmalige investering van 50.000 euro in een natuurgrasveld (o.a. ompspitten, uitvlakken en inzaaien) komt neer op een kapitaallast van 1500 euro per jaar. Knol: 'Doe eens heel gek en verdubbel dat bedrag voor extra onderhoud: meer bemesten, meer aandacht voor speelschadeherstel, beter maaien, onderhoud van de drainage. Je zult versteld staan van het resultaat. Laat de terreinknecht er met zijn vakmanschap op los. Extra investeren in natuurgras is vaak veel effectiever. En topvoetbal vindt nog steeds op natuurgras plaats.

Echt voetbal speel je op echt gras.'

Een pleidooi voor de terugkeer van de terreinknecht, dus. En in de toekomst niet de terreinknecht alleen, maar misschien zelfs computers en robots als zijn hulpje. Neem het maaien, een immer terugkerende grote onderhoudspost bij natuurgras. 'Het is nog te vroeg om er iets over te zeggen, maar robotmaaieren komt er steeds meer in', zegt Knol.

Bom

Knol verwacht dat kunstgras de komende tien jaar met terugwerkende kracht onbetaalbaar zal blijken te zijn voor een reeks van clubs. Faillissementen onder verenigingen zijn zelfs niet ondenkbaar. 'Zolang je je handje kunt ophouden bij de gemeente, is er niets aan de hand. Maar je

5 min. leestijd

ziet gemeenten daar al van terugkomen, van die anderhalve ton per tien jaar. Gemeenten krijgen er andere uitgaven bij. Vroeger bulkten ze van het geld, gebaseerd op de grondverkoop van grondbedrijven', aldus Knol. 'En wat wordt de sport er per saldo beter van als we heel Nederland volleggen met kunstgras? Als sport duur is, is dat niet goed voor de sport. Het moet voor iedereen betaalbaar blijven.'

Het lijkt wel of we allemaal zombies worden als het om kunstgras gaat

Goedbeschouwd ligt er volgens Knol al een financiële bom onder sommige verenigingen.

'We hebben laatst een kunstgrasveld aangelegd voor een vereniging van 180 leden', vertelt hij. 'Wij waarschuwen zo'n verenigingen dan voor de kapitaallasten. Ze willen per se kunstgras, maar met een minimuminkomen kun je geen Mercedes rijden. Je moet je uitgaven aanpassen aan wat er binnenkomt.'

Reken de kapitaallasten van een kunstgrasveld bij zulke kleine verenigingen eens uit per lid, en je schrikt ervan, zo zegt hij.

Hype

De discussie gras versus kunstgras is volgens Knol vertroebeld. Cijfers worden gemanipuleerd; de keuze voor kunstgras wordt vaak bespoedigd door velden die er om volkomen begrijpelijke redenen bar slecht bij liggen. Gemeenten geven aan de ene kant kapitalen aan kunstgras uit, maar bezuinigen aan de andere kant tot de laatste stuiver op natuurgras. 'Er is de laatste jaren overal in het land bezuinigd op bemesting, maaien en bezanden van natuurgrasvelden. Alles is uitgeknepen.'

Speeluren

Maar een groot voordeel van kunstgras is toch dat je er veel meer speeluren op kunt maken? Knol daarover: 'In de raarste dorpen worden kunstgrasvelden onder dat mom aangelegd. Verenigingen beweren hun velden zeer intensief te gebruiken, maar als je daar objectief naar kijkt, valt dat meestal enorm mee.' Een ander bekend voordeel:

ACTUEEL

geen afgelastingen meer. Voetbalvelden zijn het hele jaar bespeelbaar. 'Je moet je afvragen of je onder barre omstandigheden altijd moet willen voetballen', reageert Knol daarop. 'Heb je er vele duizenden euro's voor over om een paar afgelaste wedstrijden per jaar te voorkomen?'

Profclubs

'Mensen kijken vaak naar het betaald voetbal, maar voor het kunstgras daar gelden natuurlijk heel andere economische wetten', vervolgt Knol. De reglementen van de KNVB voor de eredivisie vereisen veldverwarming onder natuurgras. Dat een club als Cambuur daarom voor kunstgras heeft gekozen, vindt Knol volkomen begrijpelijk. 'Als natuurman vind ik dat erg, maar het is een verstandig besluit, want dat bespaart ze veel geld. Maar laat die profclubs hun eigen rekensommetje maken.'

Wat amateurverenigingen volgens Knol wel van het betaald voetbal zouden moeten overnemen, is hun zakelijke opstelling.

Onbetaalbaar

Knol zag zijn vak de afgelopen tientallen jaren veranderen. De commerciële belangen zijn groter geworden. 'De sector is veel kapitaalintensiever geworden. Vroeger was het na een aanbesteding simpel: je werd gefeliciteerd of je feliciteerde iemand anders.' Dat respect van toen mist Knol tegenwoordig wel eens, zegt hij eerlijk. De lobby van de kunstgrasindustrie is sterk en heeft mensen met een meer industriële, economische en techni-

Drainage

OVER JOCHEM KNOL

Officieel staat er momenteel 'adviseur bodemkunde en sport' op zijn visitekaartje. Achter die term gaat echter een schat aan ervaring en kennis schuil. Jochem Knol is al 31 jaar actief bij de adviestak van Grontmij.

Het advies- en ingenieursbureau uit De Bilt is een van de oudste bedrijven in zijn vakgebied met een historie die meer dan 100 jaar teruggaat. 'Ik heb nog een heel oud advies liggen van een van mijn voorgangers uit 1917. Je verbaast je erover hoeveel kennis er toen al aanwezig was.'

Grontmij legde in 2000 in Groningen onder meer het eerste gecertificeerde rubber-ingestrooide voetbal kunstgrasveld in Nederland aan. Het bedrijf verzorgt het groot onderhoud voor zo'n 100 velden per jaar, waarvan er tien tot vijftien een algehele renovatie krijgen.

Knol spreekt op 26 november aanstaande op het Nationaal Sportvelden Congres in het Inspyrium in Cuijk. Voor zijn betoog is die dag om 16.00 uur een subsessie ingeruimd in zaal 1.

Mensen kijken vaak naar het betaald voetbal, **maar voor het kunstgras daar gelden natuurlijk heel andere economische wetten**

sche achtergrond in het vak gebracht. Dat heeft zo zijn voordelen, maar ook zijn nadelen. In het begin van Knols carrière bestond kunstgras nog niet eens. 'Grontmij legt al 100 jaar grasvelden aan', vertelt hij. 'We kregen vroeger nooit klachten over natuurgras. Natuurgras was algemeen geaccepteerd.' Grontmij legde in 2000 in Groningen het eerste gecertificeerde rubber-ingestrooide kunstgrasvoet-

balveld in Nederland aan. Sindsdien heeft Knol zijn mening over kunstgras bijgesteld. 'Bij intensief gebruik zijn er voordelen; die zag ik toen vooral. Maar zoals het nu gaat, maken we het met elkaar onbetaalbaar.'

Het aantal kunstgrasvelden groeit volgens Knol – om in de juiste termen te blijven – onnatuurlijk hard. 'Dit is een heel dure hype', zegt hij. 'Ik denk dat het wat aan het doorslaan is.' Hij heeft bijeenkomsten over amateursport meegemaakt, waar in een zaal vol bestuurders 30 tot 40 voorzitters zaten die per se kunstgras wilden voor hun vereniging. 'En dat puur gebaseerd op emotie, niet op feiten.'

Roda Raalte

Dat neemt niet weg dat kunstgras soms grote voordelen kent. 'Die ken ik ook echt wel. Ruimtebeslag, bijvoorbeeld. Roda Raalte, met meer dan 1000 leden, heeft laatst twee kunstgrasvelden laten aanleggen. Prima. Ze hebben gelijk', vindt Knol. 'Kunstgras is ook een leuk product. Maar ik zeg altijd: kunstgras waar het kan, natuurgras waar het moet.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-5518